

การประเมินความต้องการจำเป็นทักษะทางสังคม สำหรับนักศึกษา
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
The Needs Assessment for Social Skills Among Students in The Faculty
of Management Science, Bansomdejchaopraya Rajabhat University

พิศิษฐ์ ชำนาญนา¹

Pisit Chumnanna¹

สุพรรณิ จงจิววัฒนสกุล²

Suphanee Jongvivatsakul²

วรศิริ ผลเจริญ³

Worasiri Pholcharoen³

Received: February 20, 2021 Revised: April 28, 2021 Accepted: May 11, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นทักษะทางสังคม สำหรับนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงทักษะทางสังคม สำหรับนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่มีภูมิหลังแตกต่างกันในด้านเพศ และสาขาวิชา ตัวอย่างเป็นนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 344 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความต้องการจำเป็นทักษะทางสังคม ประกอบด้วยข้อคำถาม จาก 3 ด้าน มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.81 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดัชนีการจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง และการวิเคราะห์ค่าที่เป็นอิสระจากกัน ผลการวิจัยพบว่า

1. ดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง เรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยดังนี้ ทักษะการจัดการความโกรธ ทักษะการทำงาน และทักษะสัมพันธภาพระหว่างบุคคล

2. การเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงทักษะทางสังคม สำหรับนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน พบว่าค่าเฉลี่ยในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่าเมื่อเพศแตกต่างกันทักษะการจัดการความโกรธแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อสาขาวิชาแตกต่างกันทักษะการจัดการความโกรธ ทักษะสัมพันธภาพระหว่างบุคคล และทักษะการทำงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น ทักษะทางสังคม นักศึกษา

^{1, 2, 3} คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Faculty of Management Science Bansomdejchaopraya Rajabhat University

¹ Corresponding author. Email: Pisitsmsbsru@gmail.com

Abstract

The objectives of this research were 1) to need assessment for social skills among students in the Faculty of Management Science, Bansomdejchaopraya Rajabhat University, and 2) to compare the actual conditions of social skills for students in the Faculty of Management Science, Bansomdejchaopraya Rajabhat University with different demographic factors, in terms of gender and major field. The sample of this study was 344 students in the Faculty of Management Science, Bansomdejchaopraya Rajabhat University. A research instrument was a questionnaire on the needs for social skills, divided into three aspects. Its reliability was 0.81. Data were analyzed using statistics, including mean, standard deviation, Priority Needs Index Modified (PNI Modified), and Independent sample t-test. The results of this study indicated as follows:

1. When Priority Needs Index Modified (PNI Modified) was considered, an aspect with the most priority was Anger Management Skills, followed by Work Skills, and Interpersonal Skills.

2. When actual conditions of social skills for the respondents with different demographic factors were compared, there was the difference in overall mean with a statistical significance level of .05. When individual aspects were considered, the respondents with different gender had different anger management with a statistical significance level of .05. The respondents with different major field had different anger management skills, interpersonal skills, and work skills with a statistical significance level of .05.

Keywords: Needs assessment, Social skill, Student

บทนำ

ทักษะทางสังคม (Social Skills) เป็นความสามารถของบุคคลในการติดต่อสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นโดยการใช้ถ้อยคำ (Verbal) และไม่ใช่ถ้อยคำ (Non - Verbal) ซึ่งครอบคลุมในการรับสารส่งและการควบคุมการสื่อสารระหว่างบุคคล (Riggio, 1986) เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมและทำงานร่วมกันกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุขและเมื่อบุคคลในสังคมสามารถดำรงชีวิตและทำงานร่วมกันกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุขแล้วก็จะทำให้สังคมนั้นเป็นสังคมที่น่าอยู่สงบสุขแต่ในทางตรงกันข้ามถ้าสมาชิกในสังคมขาดทักษะทางสังคมมีการติดต่อสื่อสารกันน้อยมีปฏิสัมพันธ์ที่ไม่ดีต่อกันอยู่กันอย่างไรตัวใครตัวมันไม่มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันสังคมนั้นย่อมเกิดปัญหาไม่สงบสุข

ทักษะทางสังคมเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญของบุคคล ช่วยให้บุคคลสามารถเผชิญสถานการณ์และรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้นในสภาพสังคมปัจจุบันและอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้อยู่รอดปลอดภัย และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ฉะนั้นคนในสังคมจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ศิลปะในการดำรงชีวิตอยู่อย่างเป็นปกติสุข โดยเฉพาะทักษะทางสังคมที่บุคคลได้รับการเรียนรู้และประสบการณ์ที่สั่งสมมาทั้งทางตรงและทางอ้อม (วรารักษ์ ประทีปธีรานันท์, 2544) ทักษะทางสังคมไม่ได้เกิดจากการปลูกฝังหล่อหลอมตั้งแต่เด็ก ๆ จากที่บ้านหรือโรงเรียนเท่านั้น แต่เป็นกระบวนการที่

บุคคลต้องฝึกฝนและเรียนรู้ไปตลอดชีวิตอย่างไม่จบสิ้น ทั้งจากการสังเกต เรียนรู้ การเลียนแบบผ่านการปฏิบัติต่อกันและกัน รวมทั้งการเรียนรู้ที่จะเป็นอยู่ในสังคมภายใต้กฎระเบียบกติกาต่าง ๆ ภายในชุมชนหรือองค์กรที่ตนอยู่ภายใต้หรือเป็นสมาชิกอยู่ เช่น ครอบครัว ชุมชนสำนักงาน องค์กรต่าง ๆ ยิ่งในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงมากเท่าใด ทักษะทางสังคมยิ่งมีความสำคัญมากเท่านั้น เนื่องจากบุคคลต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น โดยสามารถแสดงออกถึงความต้องการของตนเอง สามารถควบคุมอารมณ์และการกระทำของตนเอง และสามารถวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องเหมาะสม รู้จักปรับตัวและสร้างสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่นได้ ก่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ดังนั้นทักษะทางสังคมจึงเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้ฝึกฝนเพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการปรับตัวและแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ทำให้การดำรงชีวิตในสังคมเป็นไปด้วยดี และเมื่อสมาชิกในสังคมมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ก็จะส่งผลให้สังคมสงบสุขและมีแนวโน้มในการพัฒนาไปในทิศทางที่ดี (ทรงเกียรติ ปิยะกะ, 2544)

การพัฒนาทักษะทางสังคมของนิสิตนักศึกษาจึงเป็นภารกิจที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งของสถาบันอุดมศึกษาในฐานะกลไกหลักของประเทศ ซึ่งรับผิดชอบการผลิตกำลังคนในระดับสูงจะต้องกระตุ้นให้นิสิตนักศึกษามีความเข้าใจถึงความสามารถด้านทักษะทางสังคมกับบุคลิกลักษณะโดยรวมของนิสิตนักศึกษา (Raven, 1984) เพราะการที่นิสิตนักศึกษามีทักษะทางสังคม นอกจากจะเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มที่เพียงพอต่อสมรรถนะการแข่งขันแล้วยังทำให้สามารถบรรลุผลสำเร็จในการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพผลสูงกว่ามาตรฐานทั่วไปด้วย (พร ศรียมก, 2545) มีคนเป็นจำนวนมากที่มีความรู้ความสามารถ มีประสิทธิภาพในการทำงานแต่ไม่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้เจริญก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ก็เพราะไม่สามารถเข้ากับคนหรือให้ความร่วมมือกับคนอื่นได้ หรือสัมพันธ์ได้แต่ไม่ดี นักจิตวิทยาสมัยใหม่เชื่อมั่นว่าบุคคลประสบความสำเร็จในชีวิตได้ไม่ใช่จากความเฉลียวฉลาดระดับสมอง แต่เป็นการพัฒนาบุคลิกลักษณะทางด้านการปรับตัว การเข้าใจตนเองและผู้อื่น ซึ่งเป็นคุณลักษณะของบุคคลที่ทุกองค์กรพยายามแสวงหามาโดยตลอด (รวีวงศ์ ศรีทองรุ่ง, 2540)

การประเมินความต้องการการประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) เป็นขั้นตอนแรกและขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญในวงจรการประเมิน เนื่องจากเป็นกระบวนการที่ทำให้ได้ข้อมูลที่ระบุสภาพปัญหาและความต้องการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในองค์กร อันมีความสำคัญต่อขั้นตอนการวางแผนพัฒนากิจกรรม/โครงการ/บุคลากรและขั้นตอนการวางแผนการประเมินต่อไป แต่เดิมกระบวนการประเมินต่อเมื่อโครงการต่าง ๆ ดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้วเพื่อตรวจสอบดูว่าผลการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่ต้องการมากน้อยเพียงใด ต่อมาแนวคิดประเมินได้เปลี่ยนแปลงไปโดยให้ความสำคัญกับการประเมินระหว่างการทำโครงการด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ช่วยในการปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น บทบาทของการประเมินจึงมีทั้งการสรุปผลและการประเมินความก้าวหน้า ทำให้การพัฒนาองค์กรมีเป้าหมายที่ชัดเจนและตรงทิศทางมากขึ้น และด้วยความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็นนี้เอง ทำให้บางสถาบันถึงกับกำหนดให้ต้องเสนอผลการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการขอทุนสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ซึ่งวิธีการประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) ซึ่งเป็นกระบวนการวางแผนอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจ หรือกำหนดจุดประสงค์ในการทำงานเพื่อพัฒนาให้ถูกทาง โดยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันขององค์กรหรือบุคคลที่มุ่งประเมิน แล้วทำการวิเคราะห์ความแตกต่างเพื่อกำหนดช่องว่าง ระหว่างสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันกับสภาพที่ควรจะเป็น ช่องว่างดังกล่าวจะแสดงให้เห็นถึงความ

ต้องการจำเป็น ซึ่งเป็นสถานะที่ไม่น่าพึงพอใจขององค์กรหรือบุคคลที่มุ่งประเมินที่ควรได้รับการแก้ไข (สุวิมล ว่องวานิช, 2563)

จากความสำคัญของการพัฒนาทักษะทางสังคม และการประเมินความต้องการจำเป็นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการประเมินความต้องการจำเป็นทักษะทางสังคม สำหรับนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาทักษะทางสังคม สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยพัฒนานักศึกษาให้เกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดี ในทักษะทางสังคมสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างราบรื่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นทักษะทางสังคม สำหรับนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงทักษะทางสังคม สำหรับนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่มีภูมิหลังแตกต่างกันในด้านเพศ และสาขาวิชา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษา ภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 2,346 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Krejcie and Morgan (1970) จำนวน 344 คนและใช้วิธีการเลือกตัวอย่างตามความสะดวกโดยการใช้แบบสอบถามออนไลน์

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งลิงก์แบบสอบถามออนไลน์ไปยังประธานสาขาวิชาต่าง ๆ ในคณะวิทยาการจัดการ เพื่อให้กระจายลิงก์แบบสอบถามออนไลน์ไปยังนักศึกษาสาขาวิชาต่างๆ ในคณะวิทยาการจัดการ เป็นนักศึกษาระดับปีที่ 1 – 4 ในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ และสาขาวิชานิเทศศาสตร์ ภาคปกติ เก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 1 – 30 พฤศจิกายน 2563

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามความต้องการจำเป็นทักษะทางสังคม สำหรับนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ที่มีการตอบสนองคู่ (Dual-response Format) มีทั้งหมด 3 ด้าน ประกอบด้วยด้านทักษะการจัดการกับความโกรธ ด้านทักษะการทำงาน ด้านทักษะสัมพันธภาพระหว่างบุคคล จำนวน 30 ข้อ โดยแบบสอบถามได้รับการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจาก ศ.ดร.สุวิมล ว่องวานิช และแบบสอบถามมีค่าความเที่ยงทั้งหมด เท่ากับ 0.81

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ จำแนกตามลักษณะของภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม
2. การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นทักษะทางสังคม สำหรับนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยใช้ดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นที่ใช้หลักการประเมินความแตกต่าง (PNI_{modified}) ซึ่งเป็นสูตรที่ นงลักษณ์ วิรัชชัย และ สุวิมล ว่องวานิช

(สุวิมล ว่องวานิช, 2563) ได้ปรับการคำนวณมาจากค่าดัชนี PNI โดยการหารค่าผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสภาพที่คาดหวัง (I = Importance) และค่าเฉลี่ยสภาพที่เป็นจริง ในปัจจุบัน (D = Degree of Success) ด้วยค่าเฉลี่ยสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน (D) เพื่อถ่วงน้ำหนัก ดังสูตรต่อไปนี้

$$PNI_{\text{modified}} = (I - D) / D$$

- เมื่อ PNI_{modified} หมายถึง ดัชนีการเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น
 I หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริง
 D หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็น
 นำผลที่ได้มาจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

3. เปรียบเทียบความแตกต่างสภาพที่เป็นจริงทักษะทางสังคม สำหรับนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่มีภูมิหลังแตกต่างกันในด้านเพศ และสาขาวิชา โดยการทดสอบค่าที่แบบสองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน (Independent Sample t – test)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ และสาขาวิชา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 63.4) และสาขาวิชาบริหารธุรกิจ (ร้อยละ 61.9) รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ และสาขาวิชา

	ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	126	36.6
	หญิง	218	63.4
	รวม	344	100.0
สาขาวิชา	บริหารธุรกิจ	213	61.9
	นิเทศศาสตร์	131	38.1
	รวม	344	100.0

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นทักษะทางสังคม สำหรับนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พบว่า นักศึกษามีความต้องการจำเป็นในทุกด้าน โดยมีค่า PNI_{modified} อยู่ระหว่าง 0.06 – 0.21 ด้านที่มีค่า PNI_{modified} สูงสุด คือ ทักษะการจัดการกับความโกรธ (0.21) รองลงมาคือทักษะการทำงาน (0.14) ส่วนด้านที่มีความจำเป็นน้อยที่สุด คือทักษะสัมพันธภาพระหว่างบุคคล (0.06) รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นทักษะทางสังคม สำหรับนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ประเด็นที่ประเมิน	I	D	I-D	(I-D)/D	ลำดับ
ทักษะการจัดการกับความโกรธ	4.50	3.69	0.81	0.21	1
ทักษะสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล	4.45	4.16	0.29	0.06	3
ทักษะการทำงาน	4.52	3.96	0.56	0.14	2

ผลการเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงทักษะทางสังคม สำหรับนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำแนกตามเพศ โดยใช้ค่าที่แบบสองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน พบว่า นักศึกษาเพศชายมีสภาพที่เป็นจริงทักษะทางสังคมแตกต่างจากเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียง 1 ด้าน คือทักษะการจัดการความโกรธ รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสภาพที่เป็นจริงทักษะทางสังคม สำหรับนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำแนกตามเพศ

ประเด็นวิเคราะห์	เพศ	M	SD.	F	p	t	df	p (2-tailed)
ทักษะการจัดการ ความโกรธ	ชาย	3.79	0.61	.005	.944	2.509*	342	.013
	หญิง	3.63	0.58					
ทักษะสัมพันธ์ภาพ ระหว่างบุคคล	ชาย	3.93	0.46	1.734	.189	-.832	342	.406
	หญิง	3.97	0.51					
ทักษะการทำงาน	ชาย	4.20	0.54	1.025	.312	1.178	342	.239
	หญิง	4.13	0.53					

*p < .05

ผลการเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงทักษะทางสังคม สำหรับนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำแนกตามสาขาวิชา โดยใช้ค่าที่ พบว่า นักศึกษาที่เรียน สาขาวิชาบริหารธุรกิจมีสภาพที่เป็นจริงทักษะทางสังคมแตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชานิติศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน 3 ด้าน คือทักษะการจัดการความโกรธ ด้านทักษะสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล และทักษะการทำงาน รายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสภาพที่เป็นจริงทักษะทางสังคม สำหรับนักศึกษาคณะวิทยาการ
จัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำแนกตามสาขาวิชา

ประเด็น วิเคราะห์	สาขาวิชา	M	SD.	F	p	t	df	p(2- tailed)
ทักษะการ จัดการความ โกรธ	บริหารธุรกิจ	3.78	.51	13.532	.000	3.278*	216.667	.001
	นิเทศ ศาสตร์	3.54	.69					
ทักษะ สัมพันธภาพ ระหว่างบุคคล	บริหารธุรกิจ	3.91	.49	.486	.486	-2.260*	342	.024
	นิเทศ ศาสตร์	4.03	.48					
ทักษะการ ทำงาน	บริหารธุรกิจ	4.10	.56	5.657	.018	-2.753*	307.976	.006
	นิเทศ ศาสตร์	4.26	.48					

*p < .05

อภิปรายผลการวิจัย

การประเมินความต้องการจำเป็นทักษะทางสังคม สำหรับนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. การจัดลำดับความสำคัญการประเมินความต้องการจำเป็นทักษะทางสังคม สำหรับ
นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สามารถเรียงลำดับความ
ต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะการจัดการความโกรธ ทักษะสัมพันธภาพระหว่างบุคคล
และทักษะการทำงาน ซึ่งในด้านทักษะการจัดการความโกรธมีความต้องการจำเป็นมาเป็นอันดับ 1
สะท้อนให้เห็นว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการการจัดการหรือบัณฑิตที่จบการศึกษาในคณะ
วิทยาการจัดการ ยังต้องเพิ่มในเรื่องทักษะการจัดการความโกรธของนักศึกษา ซึ่งผลสะท้อนจากนายจ้าง
หรือสถานประกอบการพบว่าการทำงานของบัณฑิตหลังจบการศึกษาสามารถบ่งชี้อย่างชัดเจนถึงคุณภาพ
ของบัณฑิต หรือแม้กระทั่งการที่นักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ นักศึกษาหรือบัณฑิตเป็นผู้ที่มีความรู้
ความสามารถทางเชิงวิชาการ แต่ยังไม่ได้รับการพัฒนาทักษะทางสังคมเพื่อให้เป็นคนสมบูรณ์ สามารถ
ปรับตัวและอยู่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงได้ เพราะสภาพครอบครัวไทยในปัจจุบัน ส่วนใหญ่เป็นครอบครัว
เดี่ยวที่พ่อแม่ไม่ค่อยมีเวลาให้กับบุตรหลานมากนัก เนื่องด้วยความจำเป็นทางเศรษฐกิจที่ต้องดิ้นรนทำมา
หากิน อีกทั้งสภาพความห่างเหินแปลกแยกระหว่างคนในสังคมที่ไม่รู้จักแม้กระทั่งเพื่อนบ้านที่อยู่ติดกัน
โดยไม่เคยแม้แต่จะพูดคุย ทำให้คนในชุมชนและสังคมมีปัญหา สายสัมพันธ์ที่อ่อนแอลงมีลักษณะต่างคน
ต่างอยู่และสภาพการณ์นี้ในต่อกันลดลง ซึ่งต่างจากสังคมไทยสมัยก่อน การเปลี่ยนแปลงค่านิยมของคน
ในชุมชนและสังคมเหล่านี้ ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนจำนวนมากในปัจจุบัน ที่กลายเป็นผู้ที่ไม่สนใจ
ปัญหาทางสังคม การเมือง มีชีวิตอยู่เพื่อตนเองเป็นหลัก ไม่สนใจสภาพสังคมส่วนรวมเท่าที่ควร และส่งผล
ให้เด็กส่วนใหญ่เติบโตมาอย่างโดดเดี่ยวมีโทรทัศน์ เกมส์ เป็นเพื่อน ซึ่งสอดคล้องกับกรอบแนวคิดของ
Meese (2001) อ้างอิงจาก Fad (1990) ทักษะทางสังคมที่จำเป็นในชั้นเรียนแบ่งออกเป็น 3 หมวดใหญ่
ดังนี้ การจัดการกับปัญหา, ลักษณะนิสัยการทำงาน และความสัมพันธ์กับเพื่อน และสอดคล้องกับงานวิจัย
พรรณกนก รักศรีอักษร (2554) วัยรุ่นร้อยละ 1.3 มีทักษะทางสังคมอยู่ในระดับต่ำมาก ร้อยละ 18.3 อยู่

ในระดับต่ำ ร้อยละ 32.5 อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 29.5 อยู่ในระดับสูง และร้อยละ 18.5 อยู่ในระดับสูงมาก แสดงให้เห็นว่าวัยรุ่นส่วนใหญ่มีระดับทักษะทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง

2. นักศึกษามีสภาพที่เป็นจริงทักษะทางสังคม จำแนกตามเพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านทักษะการจัดการความโกรธแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสภาพที่เป็นจริงทักษะทางสังคม จำแนกตามสาขาวิชา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านทักษะการจัดการความโกรธ ทักษะสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล และทักษะการทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หลักสูตรในระดับปริญญาตรี ของคณะวิทยาการจัดการ ได้มีการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษามีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการประกอบอาชีพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ โดยการจัดการศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติให้นักศึกษามีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่นักศึกษาได้พัฒนาขึ้นในตนเองจากประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างการศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรม, ด้านความรู้, ด้านทักษะทางปัญญา, ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี ซึ่งผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในระดับปริญญาตรีในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ยังไม่สามารถแสดงออกของนักศึกษาได้ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เฮอร์เบิร์ตและมาร์ลอร์ (Herbert and Marlore, 1984) ความสนใจทางสังคมและการแสดงออกทางอารมณ์เป็นสิ่งสำคัญอันดับแรกที่ทำให้เกิดภาวะที่สมบูรณ์ทางสังคม มีความสัมพันธ์กันปานกลางระหว่างความสนใจทางสังคม การแสดงออกทางอารมณ์เช่นกันระหว่างเพศชายและหญิง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Mantzicopoulos (2003) การควบคุมอารมณ์กับเพื่อนในสถานการณ์ที่ขัดแย้ง ความสามารถในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ การตอบสนองกับเพื่อนในทางที่เหมาะสม การตอบสนองอย่างเหมาะสมเมื่อโดนเพื่อนทำร้ายร่างกาย การตอบสนองอย่างเหมาะสมต่อการถูกรบกวนรุกรานจากเพื่อน และได้ตอบความก้าวร้าวจากเพื่อน การตอบสนองกับเพื่อนอย่างเหมาะสม เมื่อได้รับคำวิพากษ์วิจารณ์ หรือการถูกกล่าวตำหนิติเตียนจากเพื่อน การยอมรับความแตกต่างของบุคคลอื่น สามารถเรียนรู้ในการควบคุมตนเองให้แสดงพฤติกรรมหรือการใช้คำพูดตอบสนองในทางที่เหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ (อัจฉรา ไชยูปถัมภ์, 2550) นักศึกษาที่มีสถานภาพกลุ่มสาขาวิชาที่แตกต่างกัน พบว่ามีค่าเฉลี่ยทักษะทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัย

1. สถาบันอุดมศึกษาควรนำผลการวิจัยความต้องการจำเป็นนี้ไปกำหนดการพัฒนาและจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมให้สอดคล้องกับนักศึกษากลุ่มเป้าหมาย ขณะเดียวกันนักศึกษาจะได้วางแผนพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสมสอดคล้องกับตนเองและสภาพสังคมในปัจจุบัน

2. เนื่องจากแต่ละกลุ่มสาขาวิชามีศาสตร์และธรรมชาติการเรียนรู้อาจารย์บรรณและมาตรฐานวิชาชีพที่แตกต่างกัน ดังนั้น ในการพัฒนาและจัดกิจกรรมควรคำนึงถึงข้อแตกต่างแต่ละกลุ่มสาขาวิชาเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับลักษณะของกลุ่มสาขาวิชาต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาวิจัยกับกลุ่มสาขาวิชาอื่นให้ครอบคลุมทั้งสถาบันการศึกษา รวมถึงในสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ด้วย เพื่อจะได้ทราบสารสนเทศของทักษะทางสังคมในสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ที่กว้างขวางยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพนักศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2551). *ทักษะทางสังคมใครว่าไม่สำคัญ*. [ออนไลน์] แหล่งที่มา <http://www.kriengsak.com/index.php>
- ทรงเกียรติ ปิยะกะ. (2544). *เลี้ยงลูกให้พ่ายยาเสพติด (ตามแนวทางจิราสา)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน.
- พร ศรียมก. (2545). *การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะในการสอนงานของหัวหน้างานในโรงงานอุตสาหกรรม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์, ภาควิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรรณกนก รักศรีอักษร. (2554). *ระดับทักษะทางสังคมของวัยรุ่นอายุ 18-24 ปี ที่เล่นเกมออนไลน์โดยใช้บริการที่ร้านอินเทอร์เน็ตในกรุงเทพมหานคร*. วิทยาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพจิต. บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รวีวงศ์ ศรีทองรุ่ง. (2540). *การพัฒนาบุคลิกภาพเพื่อประชาสัมพันธ์*. เพชรบุรี: โรงพิมพ์เพชรบุรีพรินต์ติ้งแอนด์เปเปอร์.
- วารภรณ์ ประทีปธีรานันต์. (2544). *ปัจจัยทางจิตวิทยาและสภาพแวดล้อมในครอบครัว ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของนักโทษเด็ดขาด*. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2563). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา ไชยอุปถัมภ์. (2550). *การพัฒนารูปแบบการพัฒนาทักษะทางสังคมสำหรับนิสิตนักศึกษา*. คุรุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาอุดมศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Gresham, F. M., and Elliot, S. N. (1990). *Social skills rating system (SSRS)*. Circle Pines, MN: American Guidance Service.
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities". *Educational and Psychological Measurement*. 30(3).
- Herbert, M. (2006). *Clinical child and adolescent psychology from theory to practice*. 3rded. The Atrium: John Wiley & Sons.
- Mantzicopoulos, P. (2003). Academic and school adjustment outcomes following placement in a developmental first-grade program. *The Journal of Education Research*. 97(2)
- Messe, Ruth Lyn. (2001). *Teaching Learners with Mild Disabilities: Integrating Research And Practice*. 2nd ed. California: Wadsworth.
- Raven, J. (1984). *Competence in modern society*. London: H.K. Lewis.
- Riggio, Ronald E. (1986). Assessment of Basic Social Skills. *Journal of Personality and Social Psychology*, 51(3).